

Nom i contacte de qui emplena la fitxa: Marisa Iglesias Vila (marisa.iglesias@upf.edu), Departament de Dret. Universitat Pompeu Fabra

Graus d'aplicació de la fitxa: Grau en Dret; Grau en Ciència Política i de l'Administració; Grau en Filosofia, Política i Economia; Doble Grau en Dret/ADE o ECO

Temàtica proposada: DRET ANTIDISCRIMINATORI I IGUALTAT DE GÈNERE: DISCRIMINACIÓ DIRECTA, INDIRECTA I MÚLTIPLE

Assignatures: Dret constitucional; Dret de la UE; Dret administratiu; Dret laboral; Filosofia del Dret

Temes específics a tractar:

1. Distinció entre discriminació directa i indirecta. Problemes d'aplicació.
2. Acció positiva i desigualtat estructural. Limitacions de la intervenció legislativa.
3. La complexitat de la injustícia estructural. Discriminació múltiple i interseccionalitat.
4. *Gender mainstreaming* des d'un perspectiva de gènere.

Activitats de seminari que es poden desenvolupar:

- Anàlisi de sentències (valoració de com alguns tribunals entenen i resolen els casos de discriminació indirecta i acció positiva).
- Anàlisi de legislació antidiscriminatòria (estereotips, contradiccions internes i nivells de profunditat en matèria de gènere).
- Estudi de documents i discursos sobre les polítiques de *gender mainstreaming* especialment en el nivell de les institucions de la UE.

* Pel que fa a la interseccionalitat, es pot mostrar com poden conviure les polítiques de *gender mainstreaming* amb una lògica interseccional, tenint present que la implementació d'aquestes polítiques requereix pensar mesures a curt, mig i llarg termini, i que a llarg termini només poden tenir èxit si es centren en la diversitat i no només en el gènere.

Referències bibliogràfiques:

- Balaguer, María Luisa. 2005. *Mujer y Constitución. La construcción jurídica del género*. Madrid: Cátedra, Madrid.
- Barrère, Mª Ángeles y Morondo, Dolores. 2006. "La difícil adaptación de la igualdad de oportunidades a la discriminación institucional: el asunto Gruber del TJCE", en Barrère, M.A. *Igualdad de oportunidades e igualdad de género: una relación a debate*. Madrid: Dykinson, 143-160.
- Barrère, Mª Ángeles. 2010. "La interseccionalidad como desafío al mainstreaming de género en las políticas públicas", *Revista Vasca de Administración Pública* 87-88: 225-252.
- Browne, Jude. 2013. "The Critical Mass Marker Approach: Female Quotas and Social Justice". *Political Studies* 62(4): 1-16.
- Fredman, Sandra, 2016. "Substantive Equality Revisited", *International Journal of Constitutional Law* 12(3): 712-738.

- Krizsán, Andrea; Skjeie, Hege; Squires, Judith. 2012. *Beyond multiple inequalities: Transversal intersectionality, diversity mainstreaming and participative democracy*. Palgrave, caps. 1 y 6.
- Lombardo, Emanuela y Meier, Petra. 2006. "Gender Mainstreaming in EU. Incorporating a Feminist Reading?". *European Journal of Women's Studies* 13: 151-166.
- Young, Iris Marion. 2001. "Equality of Whom? Social Groups and Judgments of Injustice". *The Journal of Political Philosophy* 9(1): 1-18.

Altres recursos (informes, recursos audiovisuales, etc.):

- Asunto Gruber, STJCE de 14 de septiembre de 1999; Asunto Cadman, STJCE de 3 de octubre de 2006.
- Asunto Marschall, STJCE de 11 de noviembre de 1997; STC 12/2008, de 29 de enero; STC 13/2009, de 19 de enero.
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres.
- Directiva 2006/54/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 5 de julio de 2006, relativa a la aplicación del principio de igualdad de oportunidades e igualdad de trato entre hombres y mujeres en asuntos de empleo y ocupación (refundición).
- Proposal for a Directive on improving the gender balance among non-executive directors of companies listed on stock exchanges and related measures, Comisión Europea, 14/11/2012.

Fonts de dades (bases de dades o informes amb dades):

- Parlamento Europeo. *La igualdad entre hombres y mujeres*. Disponible en línea: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/es/sheet/59/la-igualdad-entre-hombres-y-mujeres>
- Directorate General of Human Rights, Council of Europe. 2004. *Gender Mainstreaming. Conceptual framework, methodology and presentation of good practices*. Strasbourg, 1-24. Disponible en línea: <https://www.unhcr.org/3c160b06a.pdf>